

Інформаційний бюлетень з практики Суду № 119

Травень 2009

Kulikowski проти Польщі - 18353/03

Рішення від 19.5.2009 [Секція IV]

Стаття 6

Кримінальне провадження

Стаття 6-1

Доступ до суду

Суди не повідомили обвинувачених про поновлення строку для касаційного оскарження після того, як державні захисники відмовились допомагати їм: порушення

Це резюме стосується також рішення у справі *Antonicelli проти Польщі*, № 2815/05, 19 травня 2009 року

Факти: Обох заявників було визнано винними за вироком суду першої інстанції, залишеним без змін апеляційним судом. Вони не змогли звернутись до Верховного суду, для подання заяви до котрого наявність адвоката є обов'язковою, оскільки призначені їм захисники відмовились скласти касаційні скарги, пояснивши, що це оскарження не має достатніх шансів на успіх. Національні суди повідомили заявникам про цю відмову і не призначали їм інших адвокатів для допомоги на цій стадії.

Право: Правила польського кримінального провадження передбачають, що усі особи, вирок щодо яких був залишений у силі апеляційним судом, обов'язково мають бути представлені професійним адвокатом в усіх заходах, пов'язаних із касаційним оскарженням. Верховний суд визнав, що засудженим може бути важко звертатись до касаційної інстанції, якщо їхні державні захисники вирішили більше не представляти їх. Тому цей суд вирішив, що строк на подання касаційної скарги починає перебіг починаючи з моменту, коли засудженим було повідомлено, що їхні захисники відмовляються продовжувати забезпечувати їхній захист. Тому не можна вважати, що строк, наданий заявникам для підготовки касаційної скарги, був настільки коротким, що їм було відмовлено у реальній можливості звернутись до Верховного суду і захистити свої інтереси (порівняйте, натомість, зі справою *Siałkowska проти Польщі*, Інформаційний бюлетень № 95, у якій процесуальний строк почав обчислюватись починаючи з моменту повідомлення вироку державному захиснику і у якій заявниці було повідомлено про його відмову тільки за три дні до спливу цього строку). Окрім того, не було ні доведено, ні стверджено, що заявники не могли знайти нового захисника, який представляв би їх. Ні перший, ні другий не могли дозволити собі найняти адвоката на власний вибір, проте у зв'язку з цим не поставало питання про порушення статті 6 Конвенції, котра зобов'язує державу гарантувати представництво обвинувачених послідовно призначеними державними захисниками для вжиття процесуального кроку, який не має достатніх перспектив на успіх. За відсутності даних, які вказували б на те, що адвокати діяли несумлінно або свавільно, держава може вважатись такою, що виконала покладений на неї

обов'язок надати дієву юридичну допомогу заявникам задля подання касаційної скарги. Проте відповідний апеляційний суд не повідомив їм про їхні процесуальні права і строки, як того вимагає практика Верховного суду. Тому заявники, яких вже не представляли адвокати, не мали жодної можливості дізнатись про новий строк, протягом якого вони мали знайти нового представника, котрого могли б переконати подати від їхнього імені касаційну скаргу. Щодо цього вузького, але важливого питання відповідне чинне польське право у випадку заявників містило недоліки, через які їхнє право на доступ до Верховного суду не було гарантоване «у конкретний і дієвий спосіб».

Висновок: порушення (одноголосно).

Стаття 41 – 3 000 EUR панові Куліковському на відшкодування моральної шкоди.